

Epitafier i Nyborg Kirke.

Ved Exam. jur. Fr. Crone.

(Slutning.)

19.

»Her under huiller den høyachtbar oc uelfornehme *Søfren Thomasen*, fordvm Raad- oc Handelsmand her udi Staden, som døde den 20: Decembr. Anno 1669 udi hans Alders 56 Aar; saa oc hans kiære Hustrue, den hæderlig oc gudfrygtige Matrone *Karen Pedersdatter*, som døde den 31. October Anno 1702 udi hindis Alders. 73 Aar, efter de hafde lefued tilsammen udi et kierligt Egteskab udi 22 Aar oc 14 Uger, oc uar af Gud i samme deris Egteskab uelsigned med ti Børn, 5 Sonner oc 5 Dotre. Gud gifue dem en glædelig Opstandelse paa den yderste Dag. Anno 1694.«

(Epitafiet, der er af Marmor. var oprindelig anbragt i Hovedskibet, paa Pillen ved Prædikestolen, men findes nu paa den nordlige Mur i det nordlige Sideskib.)

Søren Thomsen og Hustru legerede $\frac{16}{8}$ 1652 til Latinskolen 100 Sldr. (Hofm. Fund. V. p. 490). Hans Hustru, *Karen Pedersdatter*, var Datter af Borgeren Peder Jensen og Anne Zonesdatter (Epit. Nr. 10). $\frac{10}{1}$ 1661 var Søren Thomsen med at underskrive Suverænitetssakten paa Borgerskabets Vegne. $\frac{10}{2}$ 1662 omtales han som Raadmand, beskikkedes $\frac{7}{8}$ 1667 til Fattigforstander; begr. $\frac{80}{12}$ 1669 i Kirkens Hovedskib; han gives da i Kirkebogen Tilnavnet »Kolding.« Stervboet afgav et Overskud af 15885 Sldr. 1 Mk. 11 Skill. $2\frac{1}{2}$ Alb., og han var saaledes en velstaaende Mand. Af Guldsager fandtes i Boet en Ring med 3 Diamanter til 45 Dlr.: af Sølvtoi 675 Lod: endvidere en Gaard i Mellemgade, en Vaaning ved Søndervold, 9 Tdr. 3 Skpr. Land i Byens Marker. $\frac{29}{6}$ 1671 købte hans Enke af Overformynden Anders Pedersen en Gaard i Nørregade. $\frac{29}{6}$ 1685 gav hun til Kirken en Lysekroner af Messing, og en Ager, hvoraf skulde udredes Udgifterne til Lys til Kronen, der hænger i Kirkens nordlige Sideskib og har følgende Indskrift: »Til Gvds Ere oc Kierckens Prydelse hafver Karen Pedersdatter, sl. Søfren Thomasens, gifvid denne Krone Michelidag Anno 1685.« Hun blev begr. $\frac{6}{11}$ 1702 i et Gravsted, som hun $\frac{4}{10}$ 1672 havde kjøbt sig i det danske Kor i Kirken for 20 Rdlr.

Af deres Børn kjendes:

1. *Peder*, døbt $\frac{4}{8}$ 1648, Borgmester (Epit. Nr. 23).
2. *Thomas*, døbt $\frac{22}{8}$ 1649, g. m. Mette Henriksdatter, kaldes 1683 Handelsmand, købte $\frac{22}{1}$ s. A. en Gaard af Raadmand Poul Nielsen, solgte $\frac{16}{1}$ 1688 et Hus i Skippergade, bekostede 1695 et Vindue i Kirken, købte $\frac{1}{3}$ 1697 en Vaaning i Nyenstad. Mette Henriksdatter begr. $\frac{5}{3}$ 1700: allerede s. A. ægtede Enkemanden *Gyde Vith*, Datter af Raadmand Hans Vith og Kirsten Lambertsdatter, og han kaldes da Overformynden. $\frac{24}{1}$ 1704 solgte han en Gaard i Nørregade, blev $\frac{8}{6}$ 1707 begr. i St. Gjertruds Kapel, hvor hans første Hustru ogsaa var stædet til Hvile. Hans Enke ægtede Tolder *Rasmus Poulsen Bosen* (Epit. Nr. 27).

3. *Søren*, døbt $1^{9}/_{1}$ 1651.
4. *Kirsten*, døbt $9^{1}/_{4}$ 1652, † som Barn.
5. *Anna*, døbt $19^{1}/_{5}$ 1654, g. m. Toldinspektør *Jørgen Bruun* (Epit. Nr. 24).
6. *Karen*, døbt $5^{1}/_{9}$ 1655, ægtede $21^{1}/_{10}$ 1697 Kbmd. *Laurids Ottosen*, som s. A. købte en Gaard i Mellemgade. 1710—16 var han Fattiginspektør. Hans Hustru begr. $12^{1}/_{12}$ 1712 i Kirkens Hovedskib. $14^{1}/_{3}$ 1715 købte han en Vaaning i Mellemgade, og funderede $12^{1}/_{12}$ s. A. 100 Sldr. til Fattige (Hofm. Fund. V p. 526). 19 s. M. ægtede han *Maren Vith*, Datter af Raadmand Hans Vith og Kirstine Lambertsdatter (see nedenfor). Han begr. $25^{1}/_{2}$ 1722 ved Siden af sin første Hustru. Hans Enke blev g. m. Brandinspektør *Niels Thomsen*, som $5^{1}/_{8}$ 1736 forerede fornævnte Fundats med 50 Sldr. (Hofm. Fund. V p. 528). Hun begr. $4^{1}/_{3}$ 1751, han $18^{1}/_{9}$ s. A., begge i Kirkens Hovedskib.
7. *Dorthe*, døbt $18^{1}/_{7}$ 1660, ægtede først *Hans Vith*, som $26^{1}/_{7}$ 1665 for Magistraten aflagde sin Ed som Kjøbmandskriver, i hvilken Bestilling han havde at forholde sig tro og flittig, og ikke holde mere med den ene Part, end med den anden, men oprigtig skrive og protokollere alt, hvad der forefaldt og blev ham befalet; til hvilken Ende var leveret ham en Protokol, forsynet med Præsidentens Haand og Segl. Han forekommer $19^{1}/_{4}$ 1669 som Kirkeskriver. $29^{1}/_{11}$ s. A. fik han af Raadmand Niels Jensen Riber Skjode paa en Gaard paa Hjørnet af Mellemgade og Korsgade. Han kaldes da Kjøbmand. $29^{1}/_{7}$ 1670 omtales han som »förrige« Kirkeskriver, var $7^{1}/_{3}$ 1676 Overformynder, 1677 Overkjobmand, beskikkedes $7^{1}/_{11}$ s. A. til Fattigforstander, og blev samtidig entlediget fra Bestillingen som Overformynder. $19^{1}/_{3}$ 1681 vedtog Magistraten, at Bestillingen som Fattigforstander skulde fratages ham, da han gav Anledning til Urolighed, idet han begyndte Proces med Magistraten. Formodentlig har han ladet Processen falde, eftersom han vedblev at være Fattigforstander. $7^{1}/_{9}$ s. A. blev hans første Hustru. *Kirstine Lambertsdatter*, begr. i det danske Kor i Kirken. Hun var født $5^{1}/_{10}$ 1640 og Datter af Borgmester Lambert Jensen og Maren Kristensdatter. 1682 ægtede han derefter fornævnte *Dorthe Sørensdatter*. $12^{1}/_{4}$ 1683 kaldes han Raadmand, og blev $27^{1}/_{5}$ 1685 begr. hos sin første Hustru. I Stervboet fandtes af Guldsager 2 Ringe med Diamanter; af Sølvtoj 339 Lød; endvidere en Vaaning i Nyenstad, 10 Tdr. Land i Byens Marker. Boets Overskud var 3714 Rdlr. 3 Mk. 6 Skill. Hans Enke ægtede derefter (1686) Kbmd. *Peder Jensen Vith*, men hun blev allerede begr. $9^{1}/_{4}$ 1688. *Peder Jensen Vith* begr. $30^{1}/_{5}$ 1695 i Kirkens Hovedskib. Hans Enke (altsaa hans anden Hustru), *Kathrine Kirstine Jakobsdatter Ullitz*, ægtede allerede $12^{1}/_{12}$ s. A. *Daniel Schnetter*, som da var Byfoged. $19^{1}/_{2}$ 1697 skjødede han en Hjørnegaard til Kbmd. Anders Hansen Bruun. $10^{1}/_{4}$ 1703 nævnes han som Raadmand. $29^{1}/_{12}$ 1706 købte han en Gaard paa Hjørnet af Torvet og Slotsgade, fratraadte $4^{1}/_{1}$ 1710 Byfogedembedet, fik $25^{1}/_{5}$ 1712 Skjode paa et Gravsted i den vestlige Ende af Kirken, købte $21^{1}/_{3}$ 1718 af Kongen »den gamle Proviantgaard« i Mellemgade, men skjødede den igjen $22^{1}/_{6}$ s. A. til Amtsforvalter Lorents Baggesen. $9^{1}/_{9}$ 1724 solgte han en Gaard paa Hjørnet af Kongegade og Slotsgade, og blev $12^{1}/_{3}$ 1726 entlediget fra Embedet som Raadmand. Hans foranførte Hustru begr. $20^{1}/_{10}$ 1728, men allerede $25^{1}/_{12}$ s. A. ægtede han derefter *Edel Faber*, Datter af Raadmand Oluf Faber og Else Bruun. Daniel Schnetter begr. $25^{1}/_{3}$ 1742. Hans Enke blev g. m. Rektor *Hans Svane* (Epit. Nr. 20).
Raadmand Hans Vith havde med Kirstine Lambertsdatter følgende Børn:

- a. *Hans*, døbt $27/9$ 1672, levede endnu 1682.
- b. *Gyde*, døbt $28/12$ 1673, g. m. Overformynder *Thomas Sørensen* (see ovenfor) og Tolder *Rasmus Poulsen Bosen* (Epit. Nr. 27).
- c. *Maren*, døbt $27/12$ 1675, g. m. Fattiginspektør *Laurids Ottosen* og Brandinspektør *Niels Thomsen* (see ovenfor).
- d. *Lambert*, døbt $1/4$ 1677, begr. $10/1$ 1679.
- e. *Karen*, døbt $2/10$ 1678, begr. $14/4$ 1679.

Med Dorthe Sørensdatter havde Raadmand Hans Vith en Datter, *Kirsten*, døbt $18/3$ 1683, begr. $10/4$ 1685.

Kbmd. Peder Jensen Vith og Dorthe Sørensdatter havde en Datter, *Mette Kirstine*, døbt $7/8$ 1687.

8. *Kirsten*, døbt $2/4$ 1663, g. m. Kbmd. *Gregorius Pedersen* i Korsor.

20.

»Gvd til Ære, hans Kircke til Beprydelse hafver erlig oc forneme Mand *Jens Madtzon*, Slotzskrifver oc Raadmand i Nyborg, med sin kiere Hvstrv, erlig oc gvdfrøctig Qvinde *Pernele Otisdatter*, ladet denne Tavfle opsete ofver denne deris Begravelsested Aar 1654, dennem med deris kiere Børn til en Ihvkomelse, efter at Gvd alermegtigste dennem fra denne mødsomelig Verden bortkaldede oc til sin himelske Glede anamede Aar 16 . . .«

Epitafiet, der er af Sten, var oprindelig anbragt i Hovedskibet, paa den anden nordlige Pille fra Orgelet, men findes nu paa den østlige Mur af det nordlige Kapel. Det er forsynet med et Maleri, hvorpaa er afbildet Jens Madtzen med Hustru og 10 Børn.

Jens Madtzen, (saaledes skrev han sit Navn) nævnes 1645 som Slotsskriver, og foretog 1650 nogen Bygning paa Hjørnegaarden tæt syd for Kirken, idet han nemlig lod opføre den Del af Gaarden, som ligger lige overfor Kirkens sydlige Kapel og støder op til Præstegaarden, og som endnu er forsynet med hans Navn og Aarstallet »1650.« $14/1$ 1653 kaldes han Raadmand, 1654 tillige Slotsskriver og Amtsskriver. S. A. købte han og Hustru et Gravsted i Kirkens Hovedskib. 1658, da Svenskerne vare i Nyborg, havde han adskillige svenske Notabiliteter i Indkvartering, saasom General Vranghel med Gemalinde, Generallojtnant Horn, samt endog flere Gange Kong Karl den Tiende. $18/1$ 1659 omtales han som Borgmester, og var $10/1$ 1661 med at underskrive Suverænitetssakten paa Borgerskabets Vegne. Han var en holden Mand og eiede en stor Del Bøndergods, hvoraf dog Størstedelen var uden synderlig Værdi paa hin Tid, da Fjenden kort forud havde hærget Landet. $17/3$ 1662 fik han Skjøde paa en Gaard i Skippergade. $11/7$ 1664 erholdt han kongl. Befaling at afstaae en Fiskedam i Borgeskorsmark og 3 Ørter Sædeland, som havde været ham bevilget; som Erstatning fik han 3 Ære i Slottets Marker. Strax efterat Klaus Rasch 1664 var beskikket til Præsident i Nyborg, opstod et spændt Forhold mellem ham og Jens Madtzen, hvem Præsidenten $15/10$ s. A., under et Magistratsmøde, gav en »venlig Erindring« om, fremtidig at holde inde med »en heel Hob pikeret Diskours,« som Borgmesteren, næsten i hver Magistratsforsamling siden Præsidenten tiltraadte sit Embede, havde udgydet. Menigheden til hel ringe Opbyggelse. Men hertil svarede Jens Madtzen, at han ikke forment, at Præsidenten eller nogen Anden kunde sige, at han med mange Ords Udgydelse havde ladet falde Andet, end hvad Ræson og Billighed kunde

have, hvilket han formodede maatte være ham tilladt »som uværdig Borgmester i Kollegiet«, hvor han ikke skulde undlade at bevise Præsidenten tilbørlig Respekt. Men han formodede, at Præsidenten ei heller vilde indgribe i hans Autoritet og Myndighed, men tillade ham at tale og foregive, hvad han tilligemed Præsidenten og hans Medkollegaer eragtede kristeligt og forsvarligt at paastaae med Hensyn til Politiet og Justitsen. Afgjørelsen af denne Strid blev ved et Kongebrev af $\frac{9}{10}$ 1665 overgivet til en Kommission, hvorhos det befalede, at der uvægerlig og uden Ophold skulde meddeles Jens Madtzen en rigtig, autoriseret Kopi af hvad han begjærede af Raadstueprotokollerne, naar han først havde gjenmemset dem. Endvidere skulde Magistraten, under sin Haand, skriftlig give fra sig, hvad Prætension nogen af dens Medlemmer kunde have over Jens Madtzens Person, for at det kunde indkomme for Kommissionen. Da han havde berettet, at Øvrigheden i nogle Aar ingen Forsamling havde holdt, tværtimod hvad der var sædvanligt og brugeligt paa andre Steder, befalede Kongen tillige, at visse Dage skulde berammes til ordinære Raadstuesamlinger. Kommissionen behandlede Sagen i Kjøbenhavn, og den hele Trætte endte med, at Jens Madtzens Anker bleve godkendte, saa at Justits- og Politivæsenet fik en god Ordning. $\frac{19}{11}$ 1666 købte han en Gaard paa Hjørnet af Lille Nørregade og Gammeltorv, samt en Gaard i Kongegade. S. A. blev han beskikket til Borgmester i Odense. $\frac{29}{5}$ 1671 solgte han 2 Gaarde i Kongegade, købte $\frac{17}{8}$ 1673 2 Vaaninger i Peder Jægers Stræde, og solgte $\frac{22}{2}$ 1675 en Vaaning paa Gammeltorv. 1681 † hans Hustru. Jens Madtzen var Borgmester i Odense til sin Død 1682, og er tilligemed sin Hustru begr. sammesteds, formodentlig i St. Knuds Kirke. Jens Madtzen og hans Familie omtales med den største Roes. Intet Hus var »mere honet og skickelig i alle Maader, saasom Forældrene vaare gudfrygtig ærbarheds faure Exempler for de gamle, og Børnene vaare tugtig Hovedskheds Exempler for de unge.« (Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 6 p. 88.).

Jens Madtzen gives undertiden Tilnavnet »Rosenberg«, og hans Hustru Tilnavnet »Langemach«: men Indskriften paa Epitaftet har Intet herom. Af deres Born, der alle have Tilnavnet »Rosenberg«, kjendes:

A. Kirstine Rosenberg, dobt $\frac{18}{8}$ 1647, ægtede *Tønne Madtzen* (saaledes skrev han sit Navn), som $\frac{31}{6}$ 1660 kaldes Slotsskriver. Han fik $\frac{4}{7}$ 1665 kongl. Beskikkelse som Kirkeværge, og kaldes da »forrige Skriver over Nyborg Amt«. $\frac{23}{11}$ 1666 blev han beskikket til Raadmand. $\frac{12}{2}$ 1669 tog han Borgerskab som Brygger, og fik 1670 kongl. Bestalling som Borgmester. 1673 gav han 2 nye Uhrskiver til Kirkens Taarn. $\frac{23}{3}$ 1674 købte han »den gamle Proviantgaard« i Mellemgade, men skjødede den igjen s. D. til Amtsforvalter Poul Korneliussen. $\frac{29}{2}$ 1675 solgte han en Vaaning paa Gammeltorv. $\frac{19}{2}$ 1676 nedlagde han sit Bryggeri. $\frac{19}{4}$ 1682 eiede han en Vaaning i Kongegade, og solgte $\frac{26}{2}$ 1686 en Vaaning i Lille Nørregade. Hans fornævnte Hustru begr. $\frac{29}{7}$ 1687. $\frac{12}{9}$ 1693 solgte han en Vaaning i Mellemgade; begr. $\frac{7}{1}$ 1696. I Størveoet fandtes Guldager for 289 Rdlr. 3 Mk. 12 Skill., Sølvtoi for 158 Rdlr. 15 Skill. Endvidere efterlod han sig Hjørnegården tæt syd for Kirken med 3 Boder og Have, samt 4 Tdr. 4 Skpr. Land i Byens Marker. Tønne Madtzens anden Hustru, *Gjertrud Henriksdatter Bøckelman*, havde tidligere været gift med Postmester *Karsten Kock Volf* (see nedenfor). $\frac{4}{5}$ 1698 købte hun en Gaard i Nørregade, men solgte den $\frac{11}{9}$ 1704. Hun begr. $\frac{12}{2}$ 1706, hviler med begge sine Mænd i Kirkens Hovedskib.

Fornævnte *Karsten Kock Volf* forekommer $\frac{21}{6}$ 1659 som Postmester, og s. D. blev hans første Hustru, *Johanne Nielsdatter*, begr. i Kirken. 1660

ægtede han derefter sin anden Hustru, *Marie Boldt*, og fik $\frac{10}{12}$ 1661 Skjode paa en Gaard paa Torvet, næst op til Slotsmøllen. Marie Boldt var Datter af Visiterer Mathias Boldt og Birgitte Sørensdatter. $\frac{11}{2}$ 1669 tog Karsten Kock Volf Borgerskab som Gjæstgiver, og $\frac{10}{5}$ s. A. blev hans Hustru mulkeret af Magistraten paa 4 Mk., fordi hun havde slået og overfaldet Bysvenden, under Udførelsen af en Udpantningsforretning hos hendes Mand: og blev hun tillige tilholdt, fremtidig at begegne sig bedre, under høiere Straf. Hun blev $\frac{22}{6}$ 1670 begr. i Kirkens sydlige Sideskib, ved Opgangen til Prædikestolen. $\frac{20}{9}$ s. A. fik Enkemanden kongl. Bevilling til at være fri for Skat, Indkvartering og anden borgerlig og Byens Tynge, »saalænge han der sammesteds holdt et godt og ustraffeligt, aabent Herberg og Værtshus for den reisende Mand.« $\frac{6}{6}$ 1688 blev han begr. i Kirken. I Stervboet fandtes Sølvtoi af Vægt ialt 80 Lod; endvidere fornævnte Gaard, 2 Vaaninger, en Gaard i Kongegade, en Have paa Nørmerøen, 5 Tdr. 7 Skpr. Land i Byens Marker. Hans Enke, *Gjertrud Henriksdatter Bøckelman* (altsaa hans tredje Hustru), solgte $\frac{1}{7}$ 1689 den nævnte Gaard ved Slotsmøllen paa Torvet, og $\frac{23}{1}$ 1691 skjødede hun til sin Stedsøn, Postmester Johannes Volf, foranførte Gaard i Kongegade. Hun ægtede senere Borgmester *Tønne Madtzen* (see ovenfor).

I Ægteskabet med *Marie Boldt* havde *Karsten Kock Volf*, blandt andre, følgende Børn:

- a. *Johannes Volf*, døbt $\frac{8}{5}$ 1661, forekommer 1684 som Vicepostmester, samtidig med at Faderen var virkelig Postmester; men ved dennes Død 1688 blev han beskikket til virkelig Postmester. $\frac{23}{1}$ 1691 kom han i Besiddelse af sin Stedmoders Gaard i Kongegade (see ovenfor), og havde 1685 ægtet *Maren Rosenberg*, Datter af Borgmester Tønne Madtzen og Kirstine Jensdatter Rosenberg (see nedenfor). $\frac{3}{2}$ 1693 solgte han en Gaard paa Hjørnet af Adelgade og Skippergade. Da han $\frac{11}{3}$ 1694, om Eftermiddagen, vilde gaae op paa Volden, for, efter Sædvane, at see efter Paketbaaden, som ventedes fra Korsør, blev han af en fuld Skildvagt skudt med en Musketkugle, saa at han døde paa Stedet; han blev allerede Dagen efter begr. i Kirken. I Stervboet fandtes af Guld en Kjæde til 3 Lod $1\frac{1}{2}$ Kv., 4 Ringe til ialt 9 Rdrl. 3 Mk.; Sølvtoi af Vægt ialt 102 Lod; endvidere 2 Tdr. 5 Skpr. Land i Byens Marker. Hans Enke ægtede Postmester *Oluf Faber* (see nedenfor).
- b. *Birgitte Volf*, døbt $\frac{1}{4}$ 1666, begr. $\frac{30}{5}$ 1698, g. m. Kbmd. *Søren Poulsen Lemming*, som † $\frac{7}{11}$ 1736, og hvis anden Hustru, *Regina Hansdatter Hænsken*, blev begr. $\frac{17}{11}$ 1732. De hvile alle i Kirken.
- c. *Anna Dorothea Volf*, døbt $\frac{1}{9}$ 1667, begr. $\frac{15}{1}$ 1755, g. m. Kbmd. Kristen Jakobsen, begr. $\frac{2}{8}$ 1714 paa Vor Frue Kgd.

Den foran omtalte Borgmester *Tønne Madtzen* og *Kirstine Rosenberg* havde følgende Børn, som ogsaa antog Tilnavnet »Rosenberg«:

- A. *Maren Rosenberg*, døbt $\frac{1}{3}$ 1667, ægtede $\frac{14}{12}$ 1694 Postmester *Oluf Faber*. Hun var Enke efter Postmester *Johannes Volf* (see ovenfor). $\frac{8}{8}$ 1696 eiede Oluf Faber en Gaard i Kongegade, og fik $\frac{26}{1}$ 1699 Skjode paa en Gaard i samme Gade, nærmest Kirken, ligesom han $\frac{15}{11}$ 1701 købte en Gaard paa Hjørnet af Adelgade og Østervoldgade. Hans fornævnte Hustru blev begr. $\frac{22}{6}$ 1706. $\frac{1}{6}$ 1707 omtales han dernæst som gift med *Else Bruun*. $\frac{25}{2}$ 1724 fik han kongl. Bestalling som Raadmand. $\frac{22}{10}$ 1725 kaldes han Postmester, Raadmand og Gjæstgiver. 1727 forekommer en ny Postmester, saa at Oluf Faber altsaa da maa være afgaaet fra denne

Bestilling. $14/7$ 1728 købte han en Gaard i Mellemgade, og skjødede 15 s. M. til Postmester Abraham Jantzen fornævnte Gaard ved Kirken tillige med 2 Tdr. 6 Skpr. Land i Byens Marker og en Have paa 2 Skpr. Land paa Nærmeroen. $30/6$ 1741 † han, begr. $7/7$ s. A. Hans Enke † $20/10$ s. A., begr. 30 s. M. Han hviler med begge sine Hustruer i Kirken.

Af Oluf Fabers andet Ægteskab omtales navnlig en Datter, *Edel Faber*, døbt $24/6$ 1711, først g. m. Raadmand *Daniel Schnetter* (Epit. Nr. 19), dernæst med Rektor *Hans Svane* (om ham see Hist. Efterret. om Nyborg latinske Skole af A. F. Mølertz p. 23—25). $5/1$ 1742 købte han en Gaard paa Torvet, ægtede $27/1$ 1743 Edel Faber, solgte $11/6$ 1744 en Gaard i Mellemgade og en Vaaning i Kongegade, samt købte den Kirken tilhørende Plads »Kirkeskoven« for 200 Rdlr. Han † $2/5$ 1776, begr. 9 s. M. i Kirken. Ægtefolkene havde følgende Børn:

1. *Else Marie Svane*, døbt $9/10$ 1743, ægtede $28/6$ 1774 Løitnant *Peter Grib* af Søetaten.
2. *Daniela Svane*, døbt $15/1$ 1745, begr. $4/2$ 1730.
3. *Klaudia Cecilie Svane*, døbt $4/3$ 1747, begr. $9/8$ 1749.
4. *Hans Svane*, døbt $6/7$ 1748, begr. $7/3$ 1749.
5. *Hans Svane*, døbt $18/12$ 1749.
6. *Daniela Klaudine Svane*, døbt $9/8$ 1751, ægtede $19/3$ 1767 Prm. Løitnant *Jens Knudsen* af Søetaten, som † $21/11$ 1796, 68 Aar gl. Derefter ægtede hun $14/9$ 1797 *Josva Tornøe*, som var født $20/2$ 1744 og Søn af Klokker Erik Tornøe († 1797) og Hedvig Jørgensdatter Gram († 1782). $20/12$ 1774 blev han af Rektor Hans Svane, ved en meget zirlig, latinsk Oration, indsat som Subrektor ved Latinskolen, hvorefter han holdt sin Tiltrædelsestale paa Latin. Høitideligheden overværedes af en anselig, indbudt Forsamling af Kommandanten, Officererne, Præsteskabet og Øvrigheden. 1776 blev han Rektor og var da Magister. (See forresten Hist. Efterret. om Nyborg latinske Skole af A. F. Mølertz p. 26.) $22/8$ 1799 solgte han 9 Tdr. 4 Skpr. Land i Byens Marker for 976 Rdlr. Han † $12/12$ 1802, begr. 20 s. M. — Hans Enke ægtede derefter $13/4$ 1804 Baron *Kristian Vilhelm Gyldenchrone*, som var født 1748 og Søn af Kommandør i Søetaten, Baron Jens Gyldenchrone og Sofie Regine Pedersdatter Hjort. 1732 omtales han som Generaladjutant og Kaptain i Livgarden tilføds, og ægtede $28/5$ s. A. Baronesse *Louise Salome Wedell Jarlsberg*, som var født $8/6$ 1758 og Datter af Geheimeraad, Baron Frederik Vilhelm Wedell Jarlsberg til Ravnstrup; men 1788 bleve Ægtefolkene separerede. $2/5$ 1794 blev Enkemanden, som Oberstlöitnant og Kammerherre, udnævnt til Kommandant i Nyborg. Hans paa Hjørnet af Kongegade og Slotsgade beliggende Gaard afbrændte i Ildebranden 1797, hvorfor han i dens Sted lod opføre den nuværende, grundmurede Gaard, hvori Realskolen nu har Lokale. $1/3$ 1809 fik han Afsked fra Kommandantposten med aarlig Pension af 900 Rdlr. Han † 1818 som Generallöitnant. Hans Enke † $23/8$ 1826, begr. 23 s. M. Hun havde beordret sin Begravelse saa simpel som mulig og bestemt, at der til Kirken skulde gives 2 Voxlys med Plader, Flor og hendes Navn, men intet Vaaben, samt at den Sum, der indkom ved Salget af hendes Bo, og som beløb sig til 1093 Rdlr. 24 Skill., skulde tilfalde Byens Fattige, naar en navngiven Enke, der for sin Livstid skulde nyde Renterne af Kapitalen, var afgaaet ved Døden. Daniela

Klaudine Svane hviler med sine 3 Ægtefæller paa Assist. Kgd. udenfor Byen.

- B. *Jens Rosenberg*, døbt $\frac{7}{8}$ 1668, Præst i Søby og Turup i Fyen (Wibergs Præste Hist. 3 p. 254).
- C. *Pernille Rosenberg*, døbt $\frac{30}{3}$ 1670, ægtede $\frac{17}{8}$ 1693 Borgeren *Rasmus Frandsen*, som † 1696 eller noget tidligere, begr. i Kirken. Hun ægtede derefter $\frac{24}{9}$ 1696 *Antonius Hansen Dreier*, som $\frac{10}{7}$ 1669 havde taget Borgerskab som Bendreier og $\frac{12}{9}$ s. A. kaldes »Kunstdreier«. $\frac{24}{1}$ 1672 bevilgede Magistraten ham udviist af Byens Skove 8 Læs Brænde, som en »Diskretion«, fordi han havde »gjort og foræret« 3 Blækhorn af Valbirk til Raadstuen. $\frac{26}{11}$ 1674 tog han Borgerskab som Brygger. $\frac{31}{1}$ 1676 købte han en Vaaning i Adelgade, en Vaaning i Østervoldgade og en Gaard paa Hjørnet af disse 2 Gader. $\frac{11}{7}$ 1678 kaldes han »Kaptainløjtnant ved Borgerskabet«. $\frac{13}{8}$ 1689 købte han en Vaaning i Adelgade, og omtales s. A. og 1690 som Konsumtionsforvalter. $\frac{12}{3}$ 1690 benævnes han Raadmand og havde da forlængst nedlagt sin Profession, men derimod, til Erindring om den, antaget Tilnavnet »Dreier«. $\frac{27}{12}$ 1693 † hans første Hustru, *Anne Cathrine Ruben*, begr. $\frac{4}{1}$ 1694 i Kirken. $\frac{14}{9}$ 1696 solgte han en Vaaning i Slotsgade, og bekostede s. A. et Vindue til Kirken. $\frac{21}{8}$ 1699 fik han Fæstebrev paa Kirkeskoven. $\frac{22}{8}$ 1704 solgte han en Gaard paa Hjørnet af Adelgade og Skippergade, og $\frac{28}{1}$ 1706 en Vaaning i Skippergade. Han døde $\frac{4}{4}$ 1720, begr. 11 s. M. i Kirken. I Stervboet fandtes Solvtøi af Vægt ialt 95 Lod: endvidere anføres, foruden de fornævnte Bygninger, 7 Tdr. $\frac{3}{2}$ Skp. Land i Byens Marker. $\frac{24}{3}$ 1729 solgte hans Enke den nævnte Gaard paa Hjørnet af Adelgade og Østervoldgade, og købte $\frac{18}{1}$ 1732 en Gaard i Norregade. Hun blev begr. $\frac{28}{10}$ 1744. — Antonius Hansen Dreier havde i sit første Ægteskab, blandt andre, en Søn, *Hans Kasper Dreier*, døbt $\frac{20}{8}$ 1669, Præst paa Fanø (Wibergs Præste Hist. 1 p. 406). I sit andet Ægteskab havde han, blandt flere Børn, en Søn, *Tønne Madtzen Dreier*, døbt $\frac{27}{8}$ 1707, omtales 1740 som Kirkeskriver, ægtede $\frac{23}{8}$ 1742 Karen Simonsdatter, kaldes $\frac{4}{8}$ s. M. Kirkeværge, fra hvilken Bestilling han entledigedes $\frac{1}{8}$ 1744. De ere vistnok ikke døde i Nyborg, hvor 3 af deres Børn ere fødte, nemlig: *Pedernille Kathrine Dreier*, døbt $\frac{4}{8}$ 1742, *Janus Antonius Dreier*, døbt $\frac{20}{8}$ 1743, *Johan Simon Dreier*, døbt $\frac{19}{8}$ 1745.
- D. *Mads Rosenberg*, døbt $\frac{26}{1}$ 1671, Borgmester i Svendborg, † 1756.
- E. *Otto Rosenberg*, døbt $\frac{1}{12}$ 1671, omtales 1695 som Sergeant.
- F. *Anders Rosenberg*, døbt $\frac{25}{8}$ 1673, begr. $\frac{15}{5}$ 1678.
- G. *Anna Elisabeth Kirstine Rosenberg*, døbt $\frac{28}{7}$ 1678, omtales 1702 som g. m. *Vulf Kristian Schmeckel*. Han forekommer $\frac{18}{7}$ 1691 som Kbmd., og købte $\frac{24}{2}$ 1693 en Gaard paa Hjørnet af Mellemgade og Korsgade. Hans første Hustru var *Kirstine Sofie Køpcke* (see nedenfor). $\frac{20}{8}$ 1701 fik han Skjode paa et Gravsted i Kirkens nordlige Sideskib, hvor han blev begr. $\frac{25}{5}$ 1707. Hans Enke ægtede Borgmester Anders Larsen (Epit. Nr. 25).
- H. *Anna Margrethe Rosenberg*, døbt $\frac{9}{7}$ 1680, blev baaren til Daaben af den berømte Generaladmiral løjtnant Niels Juels Frue, Margrethe Ulfeld.
- I. *Birgitte Rosenberg*, døbt $\frac{28}{12}$ 1681.
- B. *Mads Rosenberg*, døbt $\frac{9}{8}$ 1648, Præst i Viby i Fyen, (Wibergs Præste Hist. 3 p. 561 og Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 6 p. 86—90.)

- C. *Helwig Rosenberg*, døbt $\frac{21}{6}$ 1650, g. m. *Thomas Kjøpcke*, der 1662 omtales som Raadmand. $\frac{8}{4}$ 1668 kaldes han Overkjobmand, men blev $\frac{19}{1}$ 1669 af Magistraten alvorlig tilholdt at holde sig i denne Bestilling efter Recessens Bogstav, hvilket han da lovede at ville befitte sig paa. $\frac{12}{2}$ s. A. tog han Borgerskab som Brygger. $\frac{9}{4}$ 1670 købte han en Gaard paa Torvet med tilhørende 7 Skpr. Land i Humlevænget og 6 Tdr. 5 Skr. Land i Ny-marken. $\frac{29}{7}$ 1671 erholdt han kongl. Brev paa sin Raadmandsbestilling. Dette Brev fremlagde han $\frac{27}{3}$ s. A. for Magistraten og begjærede, at de øvrige Raadmænd ogsaa vilde fremvise Kongens Breve for, at Raadmands Sæde var dem betroet, da han ellers vilde rette og forholde sig efter den udgangne kongl. Forordning. Efterat denne Begjæring, paa bans Forlangende, var tilført Magistratens Forhandlingsprotokol, og der var spurgt ham, om han vilde forklare, til hvilken Ende han havde ladet de nævnte Ord tilføre Protokollen. erklærede han, »at han gjorde det paa Hans Majestæts Respekt, og at han vidste, hvor hans Gang og Sæde faldt.« Herpaa blev svaret ham, at eftersom han tilforu havde sagt, at han vilde til Odense Marked, og Magistraten maatte eragte, at Byens Politi og Rettens Administration var ham høiere anse-legen, end at søge noget Marked, antog Magistraten, at han, som Raadmand, vilde blive tilstede, medens Retten administreredes. $\frac{23}{5}$ 1687 boede han paa Lysemose, men solgte $\frac{26}{9}$ s. A. en Gaard i Møllemgade. 1689 boede han paa Risinge, og kaldes da »forrige Raadmand«. Af deres Børn kjendes:
1. *Kirstine Sofie Kjøpcke*, døbt $\frac{27}{2}$ 1667, g. m. Kbm. *Vulf Kristian Schmeckel* (see foran). Hun blev begr. $\frac{21}{11}$ 1698 i Kirken.
  2. *Pernille Kjøpcke*, døbt $\frac{12}{5}$ 1669, † 1731, g. m. *Kai Madsen Pram* paa Risinge, som † 1697, og *Poul Bagger*, Søn af Præst Peder Poulsen Bagger i Kjelstrup og Agedrup. (Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 5 p. 344.)
  3. *Helwig Kjøpcke*, døbt $\frac{15}{7}$ 1670, begr. $\frac{19}{8}$ 1671.
  4. *Helwig Kjøpcke*, døbt $\frac{2}{8}$ 1672.
  5. *Elisabeth Kjøpcke*, døbt $\frac{17}{8}$ 1673, g. m. Hans Kaspar Peitersen paa Risinge.
  6. *Marie Kjøpcke*, døbt $\frac{9}{4}$ 1675.
  7. *Dorothea Kjøpcke*, døbt $\frac{29}{4}$ 1673, g. m. *Frands Johansen Grønevold* paa Risinge.
  8. *Anna Sofie Kjøpcke*, døbt $\frac{27}{8}$ 1679.
  9. *Hans Kjøpcke*, døbt $\frac{26}{11}$ 1680, begr. $\frac{15}{12}$ s. A.
  10. *Jens Kjøpcke*, døbt $\frac{16}{11}$ 1681, † 1722 i Revninge. Hans Enke, *Lucie Elisabeth*, † i samme Byes Hospital 1745, 68 Aar gammel.
  11. *Sidsel Kjøpcke*, døbt $\frac{19}{7}$ 1683, g. m. *Oluf Korneliussen* paa Hjorteberg (Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 6 p. 11).
  12. *Hans Kjøpcke*, † 1732 i Viby Sogn. Hans Enke, *Ida Øllegaard Buchwald*, † ibd. 1737.
- D. *Pernille Rosenberg*, døbt $\frac{3}{10}$ 1651, † 1691, g. m. Præst *Niels Bang* i Guldbjerg og Sandager (Wibergs Præste Hist. 1 p. 499).
- E. *Otto Rosenberg*, døbt $\frac{6}{11}$ 1652, Raadmand i Kjørteminde, g. m. *Marie Nielsdatter*, Datter af Raadmand Niels Jensen Riber og Karen Vandal (Epit. Nr. 18).
- F. *Marie Rosenberg*, døbt $\frac{8}{2}$ 1654, g. m. *Jørgen Barchhausen*, Herredsfoged i Lunde og Skam Herreder (Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 6 p. 87).
- G. *Sidsel Rosenberg*, døbt $\frac{7}{12}$ 1656, begr. $\frac{30}{1}$ 1662.

- H. *Johan Rosenberg*, døbt $29/7$ 1659.
 I. *Barbara Rosenberg*, døbt $4/1$ 1661, † omtrent 1690, g. m. *Søren Knudsen Ballov* i Odense (Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 6 p. 87).
 J. *Anna Rosenberg*, døbt $29/11$ 1661, g. m. Magister *Pedcr Karstensen*, Præst ved St. Hans Kirke i Odense († 1688), og med hans Eftermand i Embedet, Magister *Mads Hvid* († 1706).

21.

»Her nedenfor hviler hæderlig oc hoilærdt Mand Mag. *Hans Mule Clausen*, som døde Aar 1692 udi hans Alders 73 Aar, efter at hand hafde været Sognepræst her i Nyborg udi 32 Aar, oc Proust i Vindinge Hærrød udi . . Aar, med tvende sine kiere Hustruer, den første, den hæderlige oc gudfryctige Matrone *Ellen Christensdatter*, som vaar salig Doct. Christen Ienssens, konge. Mayest Hofprædicantis Datter, som døde Aar 1681 den 15 Novembr., der hun vaar 52 Aar gammel, efter at de hafde levet tilsammen i et kierligt Ecteskab udi 28 Aar oc vaare velsignet af Gud i samme deris Ecteskab med 5 Børn, 3 Sonner oc 2 Døttre; den anden Hustru vaar den hæderlige oc gudfryctige Matrone *Christentze Backer*, som vaar salig Hans Hornemans efterladte Encke i Nsted, som døde Aar 1698, 1 Augusti, i hendes Alders 62 Aar, efter at de hafde levet tilsammen, uden Lifvesfruct, et kierligt Ecteskab i 8 Aar. Deris Siele ere hos Gud oc venter deris Legemers glædelige Opstandelse paa den yderte Dag. Anno 1688.«

Epitafiet, der er af Marmor, var oprindeligt anbragt i Koret, nord for Alteret, men findes nu paa den nordlige Mur i det nordlige Sideskib.

Hans Mule var født i Odense $25/2$ 1621 og Son af Klaus Hansen Mule til Nislevgaard og Birgitte Mogensdatter Rosenvinge. 1638 blev han dimitt. fra Odense Gymnasium, tog alle sine Examina ved Universitetet med Udmærkelse, reiste 1641 —44 til Holland, England og Frankrig, og 1647 med Rigsraad Ivar Winds Søn til Holland, Frankrig, Sveits og Tydskland. 1652 blev han Konrektor i Odense, 1653 Magister og Præst i Veilby. S. A. ægtede han *Ellen Velleius*, Datter af kongl. Konfessionarius Kristen Jensen Velleius og Else Hansdatter Svane. 1660 blev han kaldet til Sognepræst i Nyborg. $2/9$ 1670 tilstod Magistraten ham uden Betaling et Gravsted, 7 Al. langt og 5 Al. bredt, i Kirkens Kor. S. A. blev han Herredsprovst. Hans fornævnte Hustru blev begr. $28/11$ 1681. $6/11$ 1684 ægtede han derefter *Kristence Rasmusdatter Backer*, Enke efter Raadmand Hans Horneman i Næstved. Hans Mule † $11/11$ 1692, begr. 21 s. M. Han funderede 100 Rdlr. til St. Knuds Kirke i Odense. Hans Euke solgte $24/2$ 1693 en Gaard paa Hjørnet af Mellemgade og Korsgade til Kbmd. Vulf Kristian Schmeckel. Hun begr. $9/8$ 1698. Paa Skiftet efter hende fandtes Guldager af Værdi 198 Rdlr., Sølvager af Værdi 180 Rdlr.: endvidere havde Boet tilgode, efter Obligationer, 1444 Rdlr. 1 Mk. 11 Skill. Begravelsesomkostningerne udgjorde 121 Rdlr. 5 Skill. Boets Overskud var 1976 Rdlr. 2 Mk.

Af Hans Mules Born med Ellen Velleius omtales en Søn *Klaus Mule*, født i Veilby, dimitt. 1672 fra Odense Latinskole, siden Vicerektor i Assens og Rektor

i Næstved. $\frac{26}{4}$ 1684 udnævntes hen til Vicepræst i Nyborg, tog s. A. Magistergraden, og blev $\frac{1}{11}$ 1692 kaldet til Sognepræst s. steds. 1694 gav han et stort Messingbækket til Kirkens Døbefont. 1700 nævnes han som Herredsprovst. $\frac{6}{3}$ 1703 beskikkedes han til Præst i Næstved, da han byttede Kald med Johan Ernst Vandal, som altsaa fra Næstved kom til Nyborg. Klaus Mule var gift med *Anne Horneman*, som var Datter af Raadmand Hans Horneman i Næstved og Kristence Rasmusdatter Backer (see ovenfor). Han gav 100 Rdlr. til Fattige i Odense, og † $\frac{28}{10}$ 1720.

22.

»Her under huiller hæderlig oc vellærdt Mand *H. Peder Lauritzøn*, som var Gudtz Oerds Medtienere heri Nyborg udi 24 Aar, oc døde Aar 1692 i hans Alders 63 Aar, samt hans kiære Hustrue, hæderlig oc gudfrygtig Matrone *Kirstina Laura*, som lefuede med hannem udi Egteskab i 19 Aar, aflede 4 Børn oc døde Aar 1693 i hindis Alders 44 Aar.«

Epitafiet, der er af Marmor, har altid været anbragt paa dets nuværende Plads paa den nordlige Mur i det nordlige Sideskib.

Peder Lauridsen var født omtr. 1629, blev senere Rektor i Faaborg, og erholdt $\frac{9}{6}$ 1668 Kaldsbrev som Kapellan i Nyborg. Han anføres undertiden med Tilnavnet »Østerby«. $\frac{13}{5}$ 1673 ægtede han i Skaarup *Kirstina Laura Hansdatter* af Bjørnemose. Ved et kongl. Reskript af $\frac{8}{11}$ 1685 blev det tilladt ham, at nyde i aarlig Løn 100 Rdlr. af Kirkens Indkomst. $\frac{16}{12}$ 1687 skjødede han til Præsident Klaus Raseh en Gaard i Nørregade, nærmest Raadhuset. Han blev begr. $\frac{5}{2}$ 1692, hans Enke $\frac{21}{4}$ 1693, og $\frac{10}{10}$ s. A. solgtes deres Efterladenskaber, hvoriblandt 2 Vaaninger i Mellemgade og 4 Boder i Nyenstad, for 1122 Rdlr. $\frac{18}{4}$ 1694 blev en Boet tilhørende Vaaning paa Gammeltorv af Auktionsretten solgt til Organist Hans Frederik Sachman.

23.

»Epitaphium.

I Jordens mørche Vraa og needen afdelt Boelig, nv hviler sødelig fra Modgangs Anstød roelig, dend ædle og welviise Mand *Peder Søfrensen*, som var Raadmand her i Nyborg paa 10 Aar og Borgemester vdi 25 Aar, Fattigforstander i 19 Aar, og udi ald den Tiid fornemme Negotiant, barnføed her i Staden og der i Herren salig hensof dend 20 Decembr. 1723 i hans Alders 76 Aar, med sine tvende kiære, fornemme, hæderbaarne Hvstrver, den første, *Maren Nielsdatter*, barnføed her sammesteds og ved Døden afgangen Aar 1696 den 3 May i sit Alders 30 Aar, efter at de hafde lefvet tilsammen vdi et kiærligt Egteskab vdi 13 Aar, og dervdi veret velsignet med 7 Børn, 3 Sønner og 4 Døttre; dend anden, *Maria Kirstine Borchensfeld*, barnføed udi Medelfart og her ued Døden afgangen uden Lifsarvinger Aar 17 . . i hindes Alders . . Aar, efter at hvn hafde levet udi et kiærligt Egteskab

med den salige Mand 21 Aar, og efter hans Død udi Enchestanden . . Aar. — Gud, som paa Jorden hen dem samlede i Naade, og schiuler deris Ben i Grafuen vden Waade, han hisset samle dem i æuig Fryd og Fred, og krone dennem med, at Naade, Salighed.*

Epitafiet, der er af Marmor, var oprindeligt anbragt i det danske Kor, der blev nedbrudt 1870, men findes nu paa den sydlige Mur i det sydlige Sideskib.

Peder Sørensen var Son af Raadmand Søren Thomsen og Karen Pedersdatter (Epit. Nr. 19), døbt $\frac{4}{8}$ 1648, og anføres $\frac{21}{6}$ 1689 som Raadmand. $\frac{4}{11}$ 1690 købte han en Vaaning i Nyenstad, og erholdt $\frac{24}{4}$ 1693, for sig og Arvinger, Skjøde paa et Gravsted i det danske Kor, til evindelig Arv og Eie. $\frac{14}{6}$ s. A. købte han 2 Boder ved Sondervold. $\frac{11}{6}$ 1696 blev hans første Hustru begravet. Hun var Datter af Raadmand Niels Jensen Riber og Karen Vandal (Epit. Nr. 18). I Steryboet fandtes af Guldsager en Kjæde til $14\frac{1}{4}$ Lod, samt 7 Fingerringe, til dels med Diamanter: Sølv-sager til samlet Vægt af 315 Lod: endvidere en Gaard (Beliggenheden ikke angivet) med Have, en Gaard i Mellemgade, en Vaaning i Nørregade, en Bod ved Volden, 2 Vaaninger i Nyenstad, 2 Boder ved Pladsen Riberhus, en Have i Vægterstræde, 10 Tdr. 4 Skpr. Land i Byens Marker. Boets Overskud var 4050 Rdlr. 4 Mk. S. A. bekostede Enkemanden et Vindue til Kirken. $\frac{24}{4}$ 1698 købte han en Bod i Nyenstad, og blev s. A. beskikket til Borgmester. $\frac{17}{7}$ 1706 købte han en Vaaning i Nyenstad, og $\frac{4}{4}$ 1718 en Vaaning i Nørregade: men $\frac{21}{12}$ s. A. solgte han en Gaard i Mellemgade, $\frac{12}{4}$ 1719 en Vaaning ved Riberhus, $\frac{23}{9}$ s. A. en Vaaning sammesteds, og $\frac{11}{12}$ s. A. en Vaaning i Nørregade. $\frac{16}{1}$ 1723 skjænkede han og hans anden Hustru 100 Sldr. til Fattige. Han blev begr. $\frac{28}{12}$ s. A. Han var forresten »storre Kjøbmand end Borgmester«, dog bidrog hans Ihærdighed og Retsindethed til et gunstigt Resultat af den mellem Byen og Præsident Klaus Rasch førte, store Proces. $\frac{26}{7}$ 1727 funderede hans Enke 100 Rdlr. til Fattige, og 120 Rdlr., hvoraf Renterne skulde anvendes til Vedligeholdelse af det fornævnte Gravsted, mod at videre Afgift til Kirken bortfaldt. I Gravstedet maatte kun ned sættes Ligene af Peder Sørensen, begge hans Hustruer og deres Børn. Desuden gav Enken en Lysekrone af Messing til Kirken, samt 2 Agre til Bestridelse af Udgifter til Lys til samme Krone, der hænger i Kirkens sydlige Sideskib og har saadan Indskrift: »Til Guds Ære og hans Huuses Prydelse haver Maria Johannsdatter Borkenfeldt, salig Borgemester Peder Sørensens, givet denne Lysekrone Aar 1728.« Hun blev begr. $\frac{20}{7}$ 1750, og Kisterne henstaae nu i Gravhvelvingen under Kirkens sydlige Kapel.

24.

»Saa hastig som en Raae, saa fast som Fuglen fløier, som Sandet hastelig sit Timeglas vdploier, saa hastig løber bort vor Levetiid og Aar, det viidner disse som her nedenunder staar, nemlig den ædle og høifornemme Mand *Jørgen Thomasen Bruu*, barnføed Aar 1651 udi dend kongl. Residentzstad Kjøbenhavn, som Ao 1679 blev constitueret af hans kongl. Mayst. allernaadigst bestaltet Contraleur her ued Nyborg Toldstæd, og Ao 1702 tilligemed at vere Toldinspecteur ued Strømtolden udi det store Belt, og salig i Herren hensou her sammestæds Aar 1753 den 15 Juny

vdi hans Alders 81 Aar, med sine tvende kiære og fornemme, hæderbaarne Hvstrver, dend første, *Anna Søfrensdatter*, barnføed her udi Nyborg og her sammenstædtz ued Døden afgangen A^o 1699 den 14 Febr. i hendis Alders 45 Aar, efter at de hafde leuet tilsammen udi et kierligt Æcteskab 19 Aar, og derudi ueret velsignet med en Son; dend anden, *Anna Margaretha Friis*, barnføed udi Windinge Præstegaard og her ued Døden afgangen A^o 1745 den 24 Jan. udi hendis Alders 69 Aar, efter at de hafde lefuet tilsammen udi et kiærligt Æcteskab 34 Aar og derudi ueret uelsignet med 9 Born, 7 Sønner og 2 Døttre. — Gud giue dem alle en glædelig og ærefuld Opstandelse. — Tenck Læser, tenck, at ogsaa Du skal bliue Stou, som ieg er nu; thi ieg og for har veret Dig i Førlighed og Styreke liig.«

Epitafiet, der er af Marmor, var oprindelig anbragt i det danske Kor, som blev nedbrudt 1870, men findes nu paa den sydlige Mur i det sydlige Kapel.

Jørgen Bruun (saaledes skrev han sit Navn) var født i Kbhvn. 1651, og Son af Skræder Thomas Poulsen Bruun og Anne Rasmusdatter. 1679 ægtede han sin første Hustru, der var Datter af Raadmand Søren Thomsen og Karen Pedersdatter (Epit. Nr. 19). $\frac{8}{2}$ 1690 fik han kongl. Bevilling paa Fritagelse for at svare Grundskat og Indkvartering i 5 Aar af den af ham opbyggede ny Gaard i Kongegade ligefor Slotsgraven, uanseet at der tidligere havde staaet Bygning paa samme Plads, men grundet paa, at den ny Bygning »var Byen til Zirat.« $\frac{7}{11}$ 1694 købte han af Tolder Dines Lauridsen Lerche en Gaard ved Siden af fornævnte. 1696 bekostede han og Hustru et Vindue i det danske Kor. $\frac{8}{9}$ 1697 købte han en Vaaning ved Søndervold, og $\frac{14}{8}$ 1698 en Bod i Nyenstad. S. D. solgte han en Vaaning sammesteds. *Anne Sørensdatter* blev begr. $\frac{21}{7}$ 1699 (ifølge Kirkebogen), skjøndt hun (efter Indskriften paa Epitafiet) allerede var $\frac{1}{3}$ s. A. Enkemanden ægtede derefter $\frac{18}{12}$ s. A. sin anden Hustru, der var Datter af Præst Peder Siegfriidsen Friis i Vindinge og Maren Hansdatter Friis. $\frac{28}{9}$ 1703 fik han Skjode paa sit Gravsted i det danske Kor. $\frac{12}{8}$ 1718 købte han en Gaard paa Hjornet af Kongegade og Korsgade. 1726 skjænkede han og Hustru til Kirken en lille Kalk og Disk af Solv. Efter hans Død 1733 gave hans Arvinger til Kirken en Kapital af 60 Rdrl., til fremtidig, bestandig Vedligeholdelse af det nævnte Gravsted. Hans Enke solgte 1738 et Stykke Jord paa 1 Skp. Land til Udvidelse af Assistentskirkegaarden. $\frac{16}{6}$ 1742 solgte hun en Vaaning i Mellemgade, og blev begr. $\frac{1}{2}$ 1745. Jørgen Bruun hviler nu med begge sine Hustruer i Gravhøvelingen under Kirkens sydlige Kapel.

Jørgen Bruun havde med sin første Hustru en Son *Søren Bruun*, døbt $\frac{28}{10}$ 1681, begr. $\frac{11}{1}$ 1682. Med sin anden Hustru havde han følgende Born:

1. *Sigvart Friis Bruun*, døbt $\frac{25}{2}$ 1701, † ugift 1770.
2. *Thomas Bruun*, døbt $\frac{21}{7}$ 1702, begr. $\frac{28}{8}$ s. A.
3. *Jørgen Bruun*, døbt $\frac{28}{12}$ 1703, Justitsraad og Mynsterskriver, † 1770.
4. *Anna Margrethe Bruun*, døbt $\frac{24}{3}$ 1705, † 1782.
5. *Peder Friis Bruun*, døbt $\frac{26}{6}$ 1707, Kammerraad og Landstingshorer i Fyen, ugift, begr. $\frac{18}{9}$ 1773 i det danske Kor i Nyborg Kirke.
6. *Andreas Bruun*, døbt $\frac{27}{12}$ 1708, købte $\frac{28}{4}$ 1745 en Gaard i Kongegade,

ligefor Slotsgraven for 620 Rdlr., kaldes $\frac{23}{8}$ 1768 eligeret Borger, og $\frac{13}{4}$ s. A. Kirkeskriver. $\frac{19}{9}$ 1773 omtales han som Kbmnd., † ugift $\frac{21}{4}$ 1793, begr. 29 s. M. i det danske Kor i Kirken.

7. *Poul Bruun*, døbt $\frac{13}{8}$ 1710, begr. ibd. $\frac{24}{2}$ 1730

8. *Johan Bruun*, døbt $\frac{9}{8}$ 1712, begr. ibd. $\frac{2}{8}$ s. A.

9. *Marianna Bruun*, døbt $\frac{30}{11}$ 1715, † 1757.

(Angaaende Nr. 3, 4 og 9 see Lengnick's Stamtavle over Familien Bruun.)

25.

»Denne Steen Er opsat til En Lovlig Amindelse For alle Efterkommerne om de salige Guds Børen, som ere i dette Begravelsested her nedenunder nedsatte, nemlig Dend Fordum Velædle og Velriise Raadmand og Borgemester heri Nyborg, *Anders Larsen*, Som døde den 13 April Aō 1745 i sin Alders 69 Aar, og hans kiære Hustruer, Dend første, *Anna Elisabet Kirstine Rosenberg*, En Datter af Thønne Madsen Rosenberg, Borgemester her i Nyborg, Som døde den 23 July Aō 1727 i sin Alders 49 Aar; Dend anden, *Cicilia Friborg*, En Datter af Her Niels Friborg, Sognepræst i Hundsbye i Laaland, Som døde den 27 Juni Aar 1762, Saavel som og til Underretning for deres Børn og Afkom, at dette deris Fædrenebegravelse tilhører dem til ævigi Tiid til Arf og Eye, uden nogen aarlig Afgift deraf til Kirken at give.«

Epitaftet, der er af Marmor, har altid været anbragt paa sin nuværende Plads, paa det nordlige Sideskibs vestlige Mur.

Anders Larsen forekommer som Kjøbmand 1708 og blev $\frac{26}{9}$ s. A. gift med *Anne Elisabeth Kirstine Rosenberg*, som var Enke efter Kjøbmand Vulf Kristian Schmeckel (vide Epit. Nr. 20). $\frac{2}{9}$ 1720 omtales Anders Larsen som Raadmand, købte $\frac{21}{5}$ 1723 en Gaard i Mellemgade, og blev $\frac{9}{1}$ 1727 beskikket til Fattigforstander. Hans fornævnte Hustru begr. $\frac{31}{7}$ 1727. 1729 bekostede han sig en lukket Stol i Kirken, fik $\frac{29}{1}$ 1740 kongl. Bestalling som Borgmester, købte $\frac{21}{4}$ 1741 en Haveplads paa Hjørnet af Skippergade og Kirkestræde, og fik $\frac{14}{10}$ s. A. af Magistraten Tilladelse til at udvide sit Gravsted i Kirken, hvorefter han $\frac{11}{12}$ 1742 erholdt Skjøde paa Gravstedet til evig Arv og Eie, fri for nogen aarlig Afgift, saa at Kirken paatog sig at holde det vedlige, naar ingen Arvinger fandtes. Han forærede derefter den nævnte Haveplads til Kirken, og gav tillige 20 Rdlr. til dens Indhegning langs Skippergade. Denne Gave bekræftede han ved Skjøde af $\frac{24}{1}$ 1743, hvorefter Havepladsen blev lagt til Kirkegaarden, hvis østlige Trediedel den nu udgjør. 1744 gav han til Kirken en Skriftestol for Sognepræsten og 2 Skamler for de Skriftende. Han blev begr. $\frac{21}{4}$ 1745. Hans Enke, der var Datter af Niels Friborg, senest Præst i Herslev-Viuf, og Anna Pedersdatter, købte $\frac{15}{7}$ 1749 et Hus i Slotsgade for 73 Rdlr. 2 Mk. Hun blev begr. $\frac{5}{7}$ 1762, og $\frac{15}{10}$ s. A. solgtes Stervbogaarden i Korsgade til Borgmester Jacob Lerche for 901 Rdlr.; endvidere solgtes Boets 13 Tdr. 4 Skpr. 2 Fk. Land i Byens Marker for 266 Rdlr. 5 Mk. Anders Larsen og begge hans Hustruer hvile nu i Gravhvelvingen under Kirkens sydlige Kapel; Mandens Kiste er mærket »Anno 1745«, med Bogstaver og Tal af Jern. Anders Larsen »lod det navnlig være sig magtpaa-

liggende, at holde Fattigvæsenet i god Stand og sørge for Kirkens forsvarlige Bestyrelse.«

Anders Larsen havde følgende Børn i sit sidste Ægteskab:

1. *Anne Elisabeth Kirstine Larsen*, døbt $^{27}/_7$ 1729, ægtede $^{30}/_{10}$ 1751 Sognepræst *Peder Schonning* i Nyborg, som var født i Ribe $^{23}/_8$ 1708, dimitterede derfra 1729, ansattes 1732 som Hører ved Latinskolen sammesteds, tog Attestats $^{18}/_6$ 1735, og beskikkedes 1737 til Diakonus og Præst ved den danske Menighed i Tønder. $^{20}/_3$ s. A. ægtede han i Nyborg *Ingeborg Lemming*, Datter af Transportforvalter Søren Poulsen Lemming og Regina Hansdatter Hønsken. Ingeborg Lemming † $^{18}/_8$ 1750 i Tønder, men blev begr. i Nyborg Kirke $^{4}/_{11}$ s. A. $^{4}/_3$ s. A. var Peder Schonning beskikket til Sognepræst i Nyborg, i hvilket Embede han blev indsat $^{14}/_{11}$ næstefter. $^{20}/_{10}$ 1751 giftede han sig derefter med sin anden Hustru, *Anne Elisabeth Kirstine Larsen*. $^{10}/_7$ 1752 blev ved et kongl. Reskript bevilget ham 400 Rdlr. af Nyborg Kirke og 1 Rdlr. af hver Kirke i Fyens Stift, i Hjælp til hans Præstegaards Istandsættelse, mod at han selv tilskød 500 Rdlr. 1762 protesterede han skarpt mod Magistratens ham givne Paalæg om at betale Græsningspenge af de Kreaturer, han græssede paa Byens almindelige Overdrev. Hans anden Hustru blev begr. $^{10}/_2$ 1766 i hendes Faders Gravsted. $^{3}/_8$ 1763 købte han et Hus ved Landporten. Han var ofte paa Kant med Borgerskabet angaaende den fornævnte Græsningsret, og taalte ikke den allermindste Indskrænkning i sine Rettigheder, ja modsatte sig endogsaa at betale Indkvarteringskat, hvilket forårsagede, at Byens eligerede Mænd begyndte at sætte sig i Bevægelse: men de bleve henviste til Kancelliets Resolution af $^{10}/_6$ 1792. hvorefter han skulde beholde sine i Besiddelse havende Rettigheder og Friheder for sin Embedstid. $^{27}/_8$ 1794 solgte han en Gaard i Mellemgade for 530 Rdlr. Han † $^{3}/_{11}$ 1800, og blev 10 s. M. begr. paa Vor Frue Kgd., mellem Kirken og Præstegaarden, og findes der tæt ved Nedgangen til Gravhvelvingen under Kirkens sydlige Kapel en lille Ligsten med saadan Indskrift: »Fred over Dit Støv, uforglemmelige Peder Schonning, sjælden som Lærer, Menneske og Fader, Sognepræst i 50 Aar i Nyborg, forud dansk Præst i 13 Aar i Tønder døde d. 3 Nov. 1800 i Alders 92 Aar.«

Peder Schonning havde med Ingeborg Lemming følgende Børn:

- a. *Hanna Regina Schonning*, født $^{27}/_{12}$ 1740, ægtede $^{20}/_7$ 1764 Præst *Hans Kaspar Dressing* i Bjerreby. (Wibergs Præste Hist. 1 p. 161.) Hun † i Nyborg $^{25}/_3$ 1801, begr. 31 s. M. ved Siden af sin Fader, og findes paa Graven en lille Ligsten med saadan Indskrift: »Hanna Regina Dressing, død 1801. Hun lever i sine 2 Dottres taknemmelige Eriudring.«
- b. *Klaus Schonning*, født $^{11}/_4$ 1742, Kontrollør paa St. Croix, g. m. *Ingeborg Marie Elisabeth Dressing*, som senere ($^{26}/_2$ 1800) ægtede Præst *Karsten Friis* i Allested, der † $^{5}/_1$ 1809.
- c. *Søren Schonning*, født $^{14}/_{11}$ 1743, Præst i Bolling. Han var 1768 Hører i Nyborg. Hans Hustru, *Klara Maria Kihl*, var Datter af Voldmester ibd. Jørgen Hansen Kihl og Anna Margrethe Rasmusdatter Faber. (See iøvrigt Wibergs Præste Hist. 1 p. 247.)
- d. *Anna Elisabeth Schonning*, begr. $^{24}/_{11}$ 1751, $6\frac{1}{2}$ Aar gl.
- e. *Frederik Vilhelm Schonning*, Studiosus, begr. $^{5}/_1$ 1775 i Nyborg Kirke. 29 Aar gl.

Med Anna Elisabeth Kirstine Larsen havde Peder Schonning følgende Børn:

- a. *Anders Larsen Schonning*, født $^{31}/_7$ 1752, blev $^{6}/_7$ 1735 beskikket til Kapellan i Nyborg, senere til Præst i Skamstrup. (Wibergs Præste Hist. 2 p. 469 og 3 p. 60.)
- b. *Markus Frederik Schonning*, døbt $^{13}/_{11}$ 1753, begr. $^{9}/_8$ 1754.
- c. *Jakob Dines Johannes Schonning*, døbt $^{27}/_{12}$ 1754, ægtede $^{13}/_4$ 1785, som Forpagter i Sjælland, *Sofie Augusta Henriksen*.
- d. *Kristian Peter Schonning*, døbt $^{27}/_{12}$ 1755, begr. $^{9}/_{10}$ 1760.
- e. *Ingeborg Nikoline Schonning*, født $^{22}/_4$ 1757, ægtede $^{10}/_{10}$ 1781 Byfoged *Laurids Kristian Bendz* i Kjerteminde.
- f. *Cecilie Schonning*, døbt $^{12}/_7$ 1758, g. m. 2 Præster i Gimlinge (Wibergs Præste Hist. 1 p. 444 og 445).
- g. *Apelone Schonning*, døbt $^{18}/_{12}$ 1759, begr. $^{30}/_9$ 1760.
- h. *Anna Elisabeth Schonning*, døbt $^{8}/_6$ 1761, begr. $^{12}/_8$ s. A.
- i. *Frederikke Elisabeth Schonning*, født $^{2}/_8$ 1763, ægtede $^{14}/_9$ 1797 Klokker *Severin Janus Bloch*, som siden $^{12}/_1$ s. A. havde været Enkemand efter *Elisabeth Kristiane Tornøe*, Datter af Klokker Erik Tornøe og Hedvig Jørgensdatter Gram.
- S. J. Bloch købte $^{12}/_7$ 1777 et Hus i Møllemgade og $^{21}/_7$ 1789 et Hus i Norregade. 1794 blev han beskikket til Klokker. Hans første Hustru blev begr. $^{17}/_1$ 1797, 50 Aar gl. Han var tillige Horer ved Latinskolen i over 30 Aar, var en stræng men duelig Lærer, og var en Tid Skolekasserer. Han † $^{15}/_{10}$ 1810 som Kateket og Klokker, 61 Aar gl., begr. 20 s. M. Han hviler med begge sine Hustruer paa Vor Frue Kgl.
2. *Lars Larsen*, døbt $^{20}/_1$ 1731, dimit. fra Nyborg 1747. tog Attestats $^{6}/_7$ 1750, beskikket 1757 til Præst i Kullerup, antog Tilnavnet »Friborg«, † $^{24}/_5$ 1785. Han havde 1758 ægtet *Margrethe Kallager*, døbt $^{13}/_4$ 1738, † $^{20}/_9$ 1794 i Nyborg, begr. $^{6}/_{10}$ s. A. paa Vor Frue Kgd. øst for Kirken, Datter af Kancelli-assessor Johan Kallager til Julskov og Dorteia Eckleff.
3. *Else Nikoline Larsen*, ægtede $^{21}/_3$ 1756 Toldinspektør *Kristian Bruun*, som var født 1700 og Søn af Kapellan ved Vor Frelsers Kirke paa Kristianshavn, Andreas Thomassen Bruun (senere Provst i Bergen) og Anne Kathrine Ryssing. Kristian Bruun ægtede 1734 sin første Hustru *Kathrine Veber*; han var da Toldkontrollør, men kaldes $^{11}/_3$ 1736 tillige Toldinspektør ved Strømtolden i Storebælt. $^{11}/_{12}$ 1741 købte han en Gaard i Kongegade ligefor Slotsgade, og solgte $^{2}/_1$ 1748 en Vaaning i Nyenstad. Kathrine Veber † $^{11}/_6$ 1755, begr. 16 s. M. i Kirkens Hovedskib. Hans anden Hustru, Else Nikoline Larsen, begr. $^{24}/_2$ 1757 i Kirken. Endelig ægtede han 1758 *Frederikke Amalie Rasch*, Datter af Justitsraad Johan Kaspar Rasch til Ronningesogaard og Anna Kathrine Holmer (Epit. Nr. 18). Kristian Bruun var Kammerraad. † $^{14}/_8$ 1779, begr. 20 s. M. i Kirken. Hans Enke begr. $^{4}/_{12}$ 1813 paa Vor Frue Kgd. øst for Kirken, 82 Aar gl.
- Kristian Bruun havde i sit andet Ægteskab en Søn, *Anders Larsen Bruun*, som var født $^{11}/_2$ 1757, kaldes $^{20}/_5$ 1781 Mynsterskriver, og ægtede s. D. *Beate Aagesen*, døbt $^{21}/_{12}$ 1759 og Datter af Mynsterskriver Klaus Aagesen og Inger Bentzen. $^{20}/_4$ 1797 solgte han 6 Tdr. 4 Skpr. Land i Byens Marker. $^{9}/_6$ 1799 stillede han Kaution som Stempletpapirsforvalter og Klasseotterikollektor, hvilke Bestillinger han overtog efter sin afdøde Svigermoder. Hans Hustru † $^{10}/_8$ s. A., begr. 26 s. M. Han selv † $^{1}/_1$ 1818, begr. 9 s. M. Han kaldes ved sin Død »Krigskommissær«. Ægtefolkene hvile paa Vor Frue Kgl.

De havde følgende Born:

- a. *Else Nikoline Bruun*, født $7/9$ 1782, ægtede $4/11$ 1803 *Frederik Østrup*, født 1773, Eier af Bøgeskovgaard, som † 1825. Hun † 1828.
- b. *Klaus Kristian Bruun*, født $19/4$ 1784, konfirm. 1800.
- c. *Sti Tønsberg Bruun*, født $26/8$ 1785, konfirm. 1800.
- d. *Inger Amalie Bruun*, født $29/5$ 1788, ægtede $21/11$ 1810 Prem. Løit. *Klaus Henrik Jessen*.

26.

Et Epitafium af Sten, aldeles blottet for Indskrift, skjøndt det er forsynet med flere Marmorplader, som aabenbart ere bestemte dertil. Det er opsat til Minde om Sognepræst *Hans Frick*, og har et Maleri med Afbildning af Manden med sine 2 Hustruer og 7 Børn; det var oprindeligt anbragt i Hovedskibet, paa den nordlige Pille nærmest Orgelet, men findes nu paa den vestlige Mur i Vaabenhuset.

Hans Frick var født i Bergen i Janr. 1693 og Son af Byskriver Hans Frick og Adele Ruus. Han blev dimitt. fra Bergen 1707, tog Attestats $17/2$ 1716, blev $29/1$ 1719 kaldet til Præst i Svendborg, hvor hans første Hustru, *Else Margrethe Burenæa*, † 1720. $28/1$ 1722 ægtede han derefter *Petronelle Henriette Hjort*, som var født 1701 og Datter af Præst Hans Gregersen Hjort i Stenstrup og Ellen Poulsdatter af Svendborg. $30/10$ 1729 blev Hans Frick kaldet til Sognepræst i Nyborg og udnævnt til Herredsprovst. $24/4$ 1741 bestemtes ved et kongl. Reskript, at Sognepræstens Residents, som hidtil havde tilhørt Kirken, herefter skulde skjænktes til ham. $4/8$ 1745 erholdt han fra Magistraten en Anmodning, uopholdelig at betale de 38 Rdlr., som vare ham paalignede af Byens Omkostninger i dens Proces med Eieren af Raschenberg (nu Juelsberg), da Beløbet ellers vilde blive inddrevet. Han † $25/5$ 1746, begr. $1/6$ s. A. Hans Enke nød i Pension af Embedet 100 Rdlr. aarlig: begr. $2/5$ 1777 paa Vor Frue Kgd., øst for Kirken. Af første Ægteskab var en Søn, *Rudolf Burenæus Frick*, født 1720. Af andet Ægteskab omtales:

1. *Poul Bosen Frick*, konfirm. 1743.
  2. *Frederik Kristian Frick*, konfirm. 1745.
  3. *Else Margrethe Burenæa Frick*, døbt $11/10$ 1732.
  4. *Bodil Helene Frick*, døbt $19/6$ 1734, konfirm. 1748.
- (M. H. t. Nr. 1 og 3 see Saml. t. Fyens Hist. og Topogr. 6 p. 44.)

27.

»Her nedenunder giemmes de iordiske Levninger af fordum velædle og velbyrdige, nu hos Gud salige *Rasmus Povelsøn Bosen*, som var hans kongelige Mayestæts virkelige Kammer Raad, og udi 51 Aar Tolder i Nyborg samt ved Strømmetolden i Storebelt, fød udi Svenborg den 13 April Aō 1668, og hensovet i Herren den 17 Augusti Aō 1757, saa og hans tvende høytelskede Ægtefæller, den første, hæderbaarne og dydædle, nu salige Matrone *Karen Hansdatter Wiborg*, som var fød i Nyborg den 8 Julii Aō 1684 og hensov i Herren den 17 Julii Aō 1706, efter et kierligt Ægteskab i $63/4$ Aar, i hvilket de bleve af Gud velsignede-

med een Søn Povel Rasmusson Bosen og tvende Døttre Anna Margrethe Rasmusdaatter Bosen og Bodild Rasmusdaatter Bosen, hvilke tvende sidstes Liig ogsaa her nedenunder hviler; den anden, hæderbaarne og dydædle, nu salige, Matrone *Gyde Hansdaatter With*, som var fød i Nyborg den 20 December Aō 1673, og efter et kierligt Ægteskab i 22¹/₂ Aar hensov i Herren den 12 Martii Aō 1731. Gud forunde dennem en glædelig og ærefuld Opstandelse til det ævige Liv. — Denne Begravelse, hvorudi bemeldte Eiers Liig hviler, og ikke deraf maae forflyttes, er dennem og deris Arvinger ved Kirkens Skiøder af 1 October Aō 1712 og 29 Junii Aō 1748 solgt til ævig Tid, og er Kirken pligtig altiid at vedligeholde samme med fornøden Reparation, hvorimod Kirken er tillagt og foræret ti Slettedaler aarlig, til ævig Tiid at nyde af en Bondegaard i Avnslev, efter derom den 29 Junii Aō 1748 oprettede Stiftelses videre Formælding.«

Epitafiet, der er af Marmor, var oprindelig anbragt i Sten Basses Kapel, som blev nedbrudt 1870, men findes nu paa den sydlige Mur i det sydlige Kapel. Endvidere findes i Gulvet i dette Kapel henlagt en Ligsten over Familien Bosen. Paa denne Ligsten, der tidligere henlaae i fornævnte, nu forsvundne, Sten Basses Kapel, findes følgende Indskrift: »Her hviler, hvad ei allerede hviler i Gud, af den velædle og velbyrdige, nu salige, Mand Rasmus Poulsen Bosen, forudm kongl. Mayts virkelige Cammerraad, og hans forhen afdøde salige Hustruer og Døttre, forventende samtlig en ærefuld Opstandelse paa den yderste Dag. Denne deres Begravelse er friekiøbt, og skal af Kirken altiid vedligeholdes.«

Rasmus Poulsen Bosen (Boesen eller Bosen) ægtede ¹¹/₁₀ 1699 sin første Hustru Karen Viborg, som blev begr. ²³/₇ 1706 og var Datter af Raadmand Hans Olsen Viborg og Anna Margrethe Nielsdatter (Epit. Nr. 18). Derefter giftede han sig ²⁵/₁₀ 1708 med Gyde Vith, Datter af Raadmand Hans Vith og Kirsten Lambertsdatter, samt Enke efter Overformynder Thomas Sørensen (Epit. Nr. 19). ¹³/₁ 1710 fik Rasmus Poulsen Bosen Skjøde paa en Vaaning i Nyenstad. ¹⁷/₇ 1715 funderede han, paa egne og først afdøde Hustrues Vegne, 200 Rdlr. til Fattige (Hofm. Fund. V p. 524). Han solgte ²²/₁ 1723 en Gaard i Nørregade, ²⁴/₂ s. A. en Vaaning i Kongegade, og ³¹/₅ s. A. en Gaard i Mellemgade. Hans anden Hustru begr. ¹⁹/₅ 1731. ⁹/₉ 1751 skjænkede han 300 Rdlr. til nødlidende, gamle, søfarende Mænd eller deres Enker, hvilken Gave ¹⁵/₈ 1758 af hans Arvinger sikredes i 2 Gaarde i Refsvindinge. Han begr. ³¹/₈ 1757. Ægtefolkene hvile nu i Gravhvelvingen under Kirkens sydlige Kapel. ²⁹/₆ 1757 solgtes Stervboets Jorder i Byens Marker, ialt 26 Tdr. 1 Skp. 2 Fk. Land. ⁶/₁₂ s. A. solgtes endvidere Boets 4 Vaaninger i Nyenstad, og ³/₄ 1758 Boets Gaard paa Hjørnet af Torvet og Torvestræde, hvilken Gaards Façade ud mod Torvet havde et Karnap og store Lindetræer langs med Fortouget.

Rasmus Poulsen Bosens fornævnte 3 Børn af første Ægteskab vare altsaa:

1. *Poul Rasmussen Bosen*, døbt ²⁶/₁ 1701, Hoiesteretsassessor, legerede ²⁹/₁ 1787 en Sum af 2000 Rdlr. til Opdragelse af fattige, forældreløse Børn i Nyborg.
2. *Anna Margrethe Rasmusdatter Bosen*, døbt ²⁶/₇ 1702, ægtede ²²/₁₁ 1722

Kjøbmand *Peder Knudsen*, som var døbt $\frac{12}{4}$ 1683 og Søn af Raadmand Knud Pedersen og Gjertrud Lambertsdatter. $\frac{20}{11}$ 1708 købte han et Kongen tilhørende Hus »Smedehuset« ved Landporten. $\frac{31}{3}$ 1713 kaldes han Kjøb- og Handelsmand og solgte s. D. en Gaard i Nørregade, og $\frac{28}{1}$ 1714 en Vaaning i Mellemgade. 1723 var han Fattiggasserer og fik $\frac{8}{3}$ 1726 kongl. Moratorium paa 3 Aar. $\frac{25}{2}$ 1732 købte han 2 Vaaninger i Peder Jægers Stræde og blev $\frac{4}{9}$ 1733 begr. i Kirkens nordlige Sideskib. — Foruden en Søn, *Knud Knudsen*, døbt $\frac{4}{5}$ 1726, begr. $\frac{22}{7}$ s. A., havde Ægtefolkene en Datter *Karen Knudsen*, døbt $\frac{30}{12}$ 1723, som $\frac{8}{11}$ 1752 ægtede Ingeniør Kaptain *Dines Lemming*, som var født $\frac{22}{10}$ 1714 og Søn af Kbmd. Søren Poulsen Lemming og Regina Hansdatter Hænsken. Karen Knudsen † $\frac{9}{11}$ 1775, begr. 14 s. M. Enkemanden † $\frac{28}{6}$ 1782, begr. $\frac{1}{7}$ s. A. Ægtefolkene Kister henstaae nu i Gravhælvningen under Kirkens sydlige Kapel. Paa Mandens Kiste findes en Metalplade med Indskrift, hvorefter han var »Religionens sande Elsker, en kjærlig Mand og om Fader, godgjørende mod Fattige og oprigtig mod sine Venner.« Ligeledes er paa hans Hustrues Kiste anbragt en Metalplade med Indskrift, ifølge hvilken hun »zired sine Stand med uhylket Gudsfrøgt, Godgjørenhed mod Fattige, oprigtig Redelighed, Kjærlighed mod sin Mand og omhyggelig Æmhed for sine Born.« Hun havde et svageligt Helbred og bar sine Lidelser med Taalmodighed. $\frac{16}{9}$ 1782 solgtes et Stervboet tilhørende Hus i Nyenstad, og $\frac{7}{10}$ s. A. solgtes Boets Løsøre for 1726 Rdtr.

Anne Margrethe Rasmusdatter Bosen ægtede (efter Kbmd. Peder Knudsen Død) sin anden Mand, Borgmester *Jakob Lerche* $\frac{22}{1}$ 1738. Han var født $\frac{11}{6}$ 1704 og Søn af Kbmd. Søren Poulsen Lemming og Regina Hansdatter Hænsken. $\frac{28}{2}$ 1723 fik han af Fyens Stiftamtmand Konstitution som Byskriver i Nyborg Kjøbstad og Herredsskriver i Vinding, Bjerge og Aasum Herreder. $\frac{2}{9}$ 1735 erholdt han kongl. Bestalling som Viceraadmand og Byfoged. $\frac{7}{1}$ 1736 gav hans Fader ham Skjøde paa en Gaard paa Torvet. $\frac{10}{1}$ 1737 blev hans første Hustru, *Gelske Pedersdatter Hillerod*, begr. Hans anden Hustru, fornævnte Anne Margr. Rasmusdr. Bosen, † $\frac{4}{4}$ 1740, begr. i Faderens Gravsted 12 s. M. $\frac{5}{1}$ 1742 solgte Jakob Lerche ovevnævnte Gaard paa Torvet til Rektor Hans Svane, og købte $\frac{13}{1}$ 1744 Revningegaarden ved Søndervold. $\frac{28}{4}$ 1745 fik han kongl. Bestalling som Borgmester, og kaldes $\frac{8}{1}$ 1749 Kancelliraad. $\frac{18}{6}$ 1750 købte han Frisensvænge for 1090 Rdtr. Hans tredje Hustru, hvem han ægtede 1741, var *Apelone Lange*, Datter af Raadmand Hans Rasmussen Lange i Roskilde. 1754 bekostede Ægtefolkene omgjort og forbedret en Kalk og Disk, som 1602 var skjænket Kirken (Epit. Nr. 5). 1759 købte han Ørslev Kloster, Strandet og Staarupgaard i Jylland af Amtsforvalter Bartholomæus Bertelsen de Cederfeld for 78000 Rdtr., og solgte, paa Grund af dette Kjøb, 4 Vaaninger og en stor Frugthave i Nyborg. samt 2 Tdr. 2 Skpr. Land i Byens Marker, ligesom han ogsaa solgte en Gaard paa Hjørnet af Kongegade og Peder Jægers Stræde, samt den fornævnte Revningegaard. Endelig solgte han $\frac{2}{2}$ 1760 Frisensvænge til et Interessentskab for 2300 Rdtr. Efterat have eiet de nævnte 3 Gaarde i Jylland i 9 Aar, solgte han Ørslev Kloster og Strandet med Gods og Kirker til sin Svigersøn, Hans Henrik Jørgensen, for 44000 Rdtr., og Staarupgaard med 219 Tdr. Htk. Bøndergods og 2 Kirker til Hans Molderup. Selv forbeholdt han sig 2 af Ørslev Klosters Bøndergaarde, de saakaldte »Loigaarde«, hvilke han sammenlagde, opførte der en Bygning til egen Beboelse og kaldte den »Lerchenborg.« $\frac{15}{10}$ 1762 købte

han en Gaard i Korsgade for 901 Rdlr. S. A. forlod han Nyborg og tog til Jylland, hvor han fordetmeste forblev indtil henimod sin Død, idet han fik en Anden til at bestyre Byfogedembedet; derimod maae Borgmesterembedet, medens han var fraværende, være bestyret af Viceborgmester Johannes Hettin, ifølge Bestalling af 1755. $\frac{9}{3}$ 1771 udgik kongl. Befaling til Kommissærer (Kammerraad Frederik Bagger til Julskov og Herredsfoged Henrik Bus til Biskopstaarup), som skulde undersøge og paakjende, hvorvidt Jakob Lerche havde aflagt tilstrækkelig Rigtighed for de offentlige Midler, han i sin Bestyringstid havde bestyret. Imidlertid + han $\frac{4}{7}$ 1772 under Sagens Gang: men ved Kommissionens Kjendelse af $\frac{18}{10}$ 1774 tildomtes hans Enke at betale 1032 Rdlr. 69 Skill. Han blev begr. $\frac{11}{7}$ 1772. »Han havde endnu som Borgmester nok Lyst til at bringe Byens Arkiv i Orden, men manglede den Tid og Leilighed dertil, som da han var Raadmaud. Dengang havde han tilbudt sig til dette Arbeides Udførelse, men da han var den yngste i Raadet, bevirkedes ved Misundelse, at det ikke maatte tillades ham at overtage et saa vigtigt Hværv. Han nøiedes derfor med at afskrive de vigtigste Dokumenter af Arkivet som et Manuskript til sin egen Afbetjening, samt at samle alle Byens Privilegier.« Hans Kiste fandtes 1871 ved Nedbrydninger af en Udbygning ved Kirkens nordlige Sideskib, og den henstaaer nu i Gravhvelvingen under Kirkens sydlige Kapel.

Af hans Børn omtales:

- a. *Rasmus Lerche*, begr. $\frac{12}{2}$ 1742.
- b. *Hans Severin Lerche*, døbt $\frac{17}{2}$ 1744, begr. $\frac{23}{9}$ 1746.
- c. *Kristiane Susanne Barbara Lerche*, døbt $\frac{28}{4}$ 1745, begr. $\frac{23}{9}$ 1746.
- d. *Anna Margrethe Lerche*, døbt $\frac{10}{6}$ 1747, begr. $\frac{21}{12}$ s. A.
- e. *Regina Kristiane Lerche*, døbt $\frac{8}{1}$ 1749, ægtede *Hans Henrik Jørgensen* til Ørslev Kloster.
- f. *Anna Margrethe Marie Lerche*, døbt $\frac{23}{12}$ 1751.
- g. *Severin Johannes Emanuel Lerche*, døbt $\frac{30}{10}$ 1756, begr. $\frac{8}{11}$ s. A.
- h. *Johan Peter Kristian Lerche*, døbt $\frac{16}{7}$ 1759.
3. *Bodil Rasmusdatter Bosen*, døbt $\frac{2}{6}$ 1705, begr. $\frac{24}{2}$ 1706.

28.

»Til Fortient Æreminde af *Johan Baltazar Rieffesthal*, fød i Rade ved Bremen 1725, død 1789, og *Karen Braadt*, fød i Faaborg 1729, død 1796, satte dette deres sex taknemmelige Børn 1797:«

Epitafiet, der er af Marmor, var oprindelig anbragt i St. Gjertruds Kapel, som blev nedbrudt 1870, men findes nu paa den vestlige Mur i det sydlige Sideskib.

Johan Balthasar Rieffesthal fik $\frac{13}{6}$ 1761 af Borgmester og Apotheker Bernt Holmstedts Enke, Dorthea Marie Kryssing, Skjøde paa Apotheket, »Dragegaarden« kaldet. $\frac{16}{2}$ 1769 erholdt han af Magistraten Skjøde paa et Gravsted i St. Gjertruds Kapel, bekostede 1770 en lukket Stol i Kirken, † $\frac{10}{5}$ 1789, begr. 16 s. M. Hans Enke † $\frac{23}{5}$ 1796, begr. 30 s. M. Da St. Gjertruds Kapel 1870 blev nedrevet, fandtes Mandens Kiste at være aldeles forfalden, hvorfor den blev nedgraven paa Kgd. øst for Kirken. Hans Hustrues Kiste var derimod i god Stand og henstaaer nu i Gravhvelvingen under Kirkens sydlige Kapel.

Deres Børn vare:

1. *Johan Peter Rieffesthal*, fød $\frac{21}{10}$ 1759, erholdt $\frac{17}{7}$ 1789 Privilegium som

Apotheker og fik $15/13$ s. A. af sin Moder Skjøde paa Apotheket for 11000 Rdlr. $16/7$ 1791 fritog Kancelliet ham for borgerlig Tyngde og Afgift af sin Næring og Specerihandel, naar han iøvrigt af sin Gaard betalte baade Grund- og Indkvarteringsskat. Hans Hustru *Anne Marie Gregoria Arensbach*, der var Datter af Præst Peter Mathias Arensbach i Tranderup og Gjertrud Godske $\dagger$ $29/8$ 1798, 23 Aar gl., og blev $3/9$ s. A. begr. i St. Gjertruds Kapel, men hviler nu i Gravhøvelvingen under Kirkens sydlige Kapel. Enkemanden $\dagger$ $2/2$ 1831, og blev 9 s. M. begr. paa Vor Frue Kgd. øst for Kirken, hvor Graven betegnes ved en Marmorplade, der har saadan Indskrift: »J. P. Rieffestahl, født d. 21 Oct. 1759, Apotheker i Nyborg fra 1789, gift med A. M. G. Ahrensbach, $\dagger$ d. 2. Febr. 1831, sattes dette Minde af en erkjendtlig Datter. — Lampen sluktes, Hvile fandt trætte Vandrer i den stille Grav. Prøvestunden snart henrandt; Faderømhed har paa Minde Grav.»

(Grunden til, at Familienavnet er stavet forskjelligt paa Epitafiet i Kirken og Marmorpladen paa Kgd., vides ikke.)

Den anførte erkjendtlige Datter hed *Karen Gjertrudine Charlotte Rieffestahl*, var født $16/8$ 1798, eiede Frydenlund ved Vedbæk, $\dagger$ ugift $17/6$ 1878, begr. paa Søllerød Kgd.

2. *Jakob Rieffesthal*, døbt $22/6$ 1761, opholdt sig 1796 i Assens.
3. *Karl Frederik Rieffesthal*, døbt $18/8$ 1762, Præst i Søllesteds-Vedtofte (Wibergs Præste Hist. 3 p. 264).
4. *Karen Rieffesthal*, født $14/12$ 1763, $\dagger$ $28/3$ 1844, ægtede $20/3$ 1793 Præst *Hans Crone* i Flødstrup—Ullerslev, født $16/8$ 1749, Provst, entlediget $6/8$ 1816, $\dagger$ $30/6$ 1825. De hvile paa Nyborg Assist. Kgd. Ligsten paa Graven.
5. *Kristian Rieffesthal*, født $10/4$ 1765, Præst i Munkebo (Wibergs Præste Hist. 2 p. 411).
6. *Lucie Margrethe Rieffesthal*, født $16/9$ 1767, g. m. Præst *Frederik Kristian Stehr* i Balslev—Eiby (Wibergs Præste Hist. 1 p. 141).

Nogle Christianssandske Præsteautobiografier.

Meddelte og ledsagede med Anmærkninger

af

Cand. jur. **E. A. Thomle.**

(Sluttet fra Bind IV. S. 23.)

3. Hr. Andreas Distelberg.

Andreas Distelberg, Residerende Capellan udi Arendal, er fød i een liden Kiøbstæd, kaldet Hobroe, beliggende i Aarhus Stift i det nordre Jylland, da mand skrev 1720 den 30 Decembr.; Faderen var der Borger og Kiøbmand, nafnl: Diderich Adamssøn Distel-